

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

PREȚUL INSERȚIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător.
Inserțiunile se adresează ADMINISTRATIEI Telegrafului Român Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

ARTICOLELE ȘI CORRESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză

ABONAMENTUL

Pe un an: 24 lei
Pe 6 luni: 12 lei
Pe 3 luni: 6 lei

P. S. episcop VISARION vicar patriarhal

Am anunțat într-un alt număr al „Telegrafului Român” alegerea de către Sf. Sinod în 28 iulie a. c. a I. P. C. Dr. Aștileanu Vasile ca episcop, vicar patriarhal, în locul rămas vacant prin alegerea P. S. Teoctist Botoșăneanu ca episcop al Aradului.

În 8 septembrie a. c. la sărbătoarea Nașterii Maicii Domnului — nou alesul vicar patriarhal a fost tuns în monahism și a fost trecut prin treptele monahale la Sf. Mănăstire de la Sinaia de către P. S. episcop Antim, vicar patriarhal cu numele de Visarion Ploieșteanu. Duminică, 9 septembrie, în catedrala Patriarhiei, înainte de începerea Sf. Liturghii, Arhim. Visarion a fost sfințit arhiereu de către P. F. Patriarh Justinian, P. S. Teofil al Clujului și P. Sf. Teoctist al Aradului. După aceea P. S. Visarion Ploieșteanu a slujit Sf. Liturghie, înconjurat de un sobor de clerici, între care P. C. Tr. Belășcu, vicar arhiepiscopesc, reprezentând Arhiepiscopia Sibiului.

În cuvântările rostite cu ocazia hirotonirii întru arhiereu, P. F. Patriarh Justinian a arătat cum actualul arhiereu a fost pregătit de Vatican ca să facă prozelitism între ortodocși și cum el — ascultând glasul credincioșilor și preoților români — a părăsit Vaticanul și a venit la Biserica strămoșească, fiind un vrednic slujitor al ei; iar P. S. episcop Visarion Ploieșteanu a declarat devotament și ascultare Bisericii Ortodoxe Române, Sfântului Sinod, P. F. Patriarh Justinian și a făgăduit că va munci pentru binele Bisericii, propășirea Patriei și pentru biruința păcii în lume.

P. S. episcop Visarion Aștileanu, vicar patriarhal, s-a născut la Cluj, la 14 martie 1914 din părinții Vasile și Maria, muncitori C.F.R. Terminând școala primară în com. Suceag-Cluj, a urmat liceul de aplicație al Seminarului Pedagogic Universitar-Cluj. După ce a luat bacalaureatul, s-a înscris la Academia Teologică gr.-cat. din Cluj, iar din 1935 a fost trimis ca bursier la Colegiul „De Propaganda Fide” din Roma.

După cursurile de filozofie scolastică și, apoi, de teologie, și-a susținut licența în 1941 și doctoratul în teologie în 1942 cu mențiunea „magna cum laude”.

Între 1942—1948 a împlinit în cadrul Episcopiei Clujului diferite funcții: secretar episcopesc, paroh la biserica Bobb (Cluj), etc.

La 21 octombrie 1958 în catedrala reîntregirii bisericesti din Alba-Iulia, cu prilejul sărbătoririi a zece ani de la împlinirea mărețului act al refacerii unității bisericesti, P. C. Pr. Dr. Vasile Aștileanu, în numele său și al preoților reveniți la Ortodoxie — în fața P. F. Patriarh Justi-

nian, I. P. S. Mitropoliți Iustin al Moldovei și Sucevei, Nicolae al Ardealului și Firmilian al Olteniei, P. S. episcopi Teofil al Clujului, Valerian al Oradiei și Chesarie al Dunării de jos, P. S. episcopi vicari patriarhali Antim și Teoctist, clericilor și credincioșilor arată că sînt hotărîți să rămînă la altar și amvon, „în mijlocul credincioșilor care ne-au iubit și ne-au venerat așa de mult”, alături de poporul care-și făurește o viață mai bună și luptă pentru pace. Glasul credinței strămoșești, glasul credincioșilor și poporului a fost mai puternic decît glasul străin al Vaticanului, și preotul Aștileanu a rupt mrejele trecutului, ca să lucreze cu conștiința liniștită în sinul Bisericii Ortodoxe Române pentru mîntuirea credincioșilor și propășirea patriei.

Biserica noastră l-a primit cu bucurie și cinstire și i-a încredințat funcții însemnate. Între 1958—1961 a fost inspector general patriarhal și preot-paroh la Biserica Popa-Tatu, apoi preot

slujitor la biserica Antim. De la 1 ianuarie 1962 a fost consilier patriarhal la Sectorul Institutului Biblic-Ateliere.

Prețuindu-i vredniciile, arătate în toate încredințările ce i s-au dat, Sfîntul Sinod al Bisericii noastre l-a înălțat acum la treapta de episcop-vicar patriarhal.

Pentru noi, cei din Mitropolia Ardealului și din Arhiepiscopia Sibiului, această înălțare e un motiv de bucurie deosebită, căci prin P. S. Visarion sînt cinstiți nu numai preoții și credincioșii reveniți, ci întreaga Biserică Ortodoxă din Ardeal pe care o reprezintă.

Urăm P. S. episcop Visarion Ploieștenu, vicar patriarhal, mulți ani de rodnică activitate întru slava sfîntei noastre Biserici, pentru propășirea patriei și statornicirea păcii în lume.

Întru mulți ani, Prea Sfințite Visarion!

TELEGRAFUL ROMÂN

Biserica Ortodoxă Rusă și lupta pentru pace

Biserica Ortodoxă Rusă, care a avut mult de suferit în timpul celui de al doilea război mondial, n-a putut să rămînă spectatoare impasibilă la pregătirea unui nou război de către actualele cercuri imperia- liste cu mult mai distrugător, decît celelalte. Dacă în timpul războiului de apărare a patriei, Biserica și-a adus contribuția la biruința asupra hitlerismului, cu atît mai mult acum ea se simte obligată să facă tot ce stă în puterile ei pentru a sprijini lupta poporului pentru pace.

De aceea, atunci cînd în anul 1948, cu ocazia solemnităților împlinirii a 500 ani de la proclamarea autocefaliei Bisericii Ortodoxe Ruse, au sosit la Moscova reprezentanții celor opt Biserici ortodoxe autocefale, aceștia s-au adresat creștinilor din lumea întreagă cu un apel, spunînd: „Ascultați vocea noastră ce chiamă la înfrățire, umanitate, dreptate și adevăr”, „să ne unim într-o puternică hotărîre spre a rezista tuturor acțiunilor contrare chemării noastre creștinești, ce tind a ne face arme ale puterii întunecului, dacă nu vom fi uniți...”. (Rev. Patr. Moscovei, 1948, număr special, p. 31).

Participarea Bisericii Ortodoxe Ruse la apărarea păcii se definea astfel ca o unire a creștinilor în scopul luptei pentru pace.

Desigur, această mișcare nu este singura cale de urmat, dar Biserica Ortodoxă Rusă și-a înțeles misiunea și ajutorul

său, mai întîi de toate, în sensul răspunderii morale față de destinul omenirii și al păcii, față de denaturarea creștinismului și în general, față de aceea dezordine morală care pune piedeci la restabilirea păcii.

A înțelege acest lucru, înseamnă a porni contra ațîțătorilor la război și împotriva înarmării, prin rugăciune, sfințenie și unitate a tuturor creștinilor în lupta cu răul, ceea ce Biserica Ortodoxă Rusă a și făcut.

Cînd Comitetul internațional al intelectualilor a propus convocarea Congresului mondial al partizanilor păcii, Prea Fericitul Patriarh Alexei al Moscovei și al întregii Rusii, în numele Bisericii Ortodoxe Ruse, s-a adresat către toate Bisericile Ortodoxe autocefale surori cu chemarea ca „...să înalțe glasul lor împotriva tuturor atentatelor și acțiunilor de distrugere a lumii” și a binecuvîntat unitatea tuturor partizanilor păcii.

La Congresul internațional din Paris Biserica Rusă și-a trimis delegatul său. La acest Congres, reprezentantul Bisericii Ortodoxe Ruse a fost ales membru permanent al Comitetului Congresului mondial al partizanilor păcii. Cu fiecare cuvîntare ținută la Congres împotriva amenințării războiului, Biserica Ortodoxă Rusă căuta să dezvăluie adevăratul raport

(Continuare în pag. 2)

Biserica Ortodoxă Rusă...

(Continuare din pag. 1)

al Creștinismului față de război și pace.

Intinzându-și preocupările asupra atitudinii tuturor creștinilor din lume, Biserica Ortodoxă Rusă continuă să sprijinească lupta poporului rus pentru apărarea păcii. În ziua internațională a păcii (2 octombrie 1949), clerul și credincioșii ruși s-au adunat în biserici ca să se întâlnească într-o rugăciune comună „pentru pacea a toată lumea” și să asculte o nouă pastorală a S. S. Patriarhului Moscovei și a toată Rusia despre felul cum oamenii Bisericii trebuie să ajute la întărirea păcii.

Dar, la această mare cauză trebuiau să participe și celelalte Biserici. La apelul patriarhal, unul după altul reprezentanții Bisericilor autocefale ortodoxe au arătat S. S. Patriarhului bunăvoința de a sluji cauza păcii, bun necesar prosperității materiale și morale a popoarelor. Răspunsurile lor arată că nu orî și ce pace este acceptabilă pentru conștiința creștină, că nu se poate socoti durabilă o pace care se menține prin forța cuceritorului, și nu se poate avea încredere în pacea care se bazează pe neîncetata cursă a înarmărilor. Nu spre o asemenea pace chiamă Biserica lui Hristos. Din contră, ea cheamă la o pace dreaptă și trainică. Aceasta este pacea care unește lumea prin legătura iubirii și dreptății.

Pentru condamnarea armei atomice, s-au exprimat una după alta Bisericele din Bulgaria, România, Polonia și alte Biserici Ortodoxe. La fel au procedat mulți reprezentanți ai celorlalte confesiuni creștine.

Credința noastră, cere, „...ca marea idee a păcii universale să triumfe peste domeniul discordiei și al dezbinării și toți creștinii să urmeze lui Hristos, nu numai cu cuvîntul să invoace pacea, ci într-adevăr să fie creatori de pace — făcători de pace, vrednici de a se numi, după porunca lui Hristos, fii ai lui Dumnezeu”.

Pe măsura dezvoltării evenimentelor internaționale, această lucrare bisericească s-a intensificat, Bisericele au susținut măsurile comune ale partizanilor păcii. Biserica Ortodoxă Rusă și-a avut reprezentantul său în Comitetul suprem pentru apărarea păcii și și-a trimis și și trimite și azi delegații săi, la chemarea acestui Comitet, la conferințele internaționale de luptă pentru pace.

Exemplul Bisericii Ortodoxe Ruse a atras atenția generală și a contribuit mult la dezvoltarea cercurilor de luptători creștini pentru pace. Nu numai atât, ci cuvîntul Bisericii Ortodoxe Ruse despre pace și l-au însușit, în urmă, toate religiile lumii.

Tinzînd să unească pe creștini în dezlegarea problemei războiului și a păcii, Biserica Ortodoxă Rusă n-a pierdut nici o ocazie spre a se pronunța pentru această unire. „Pentru conștiința creștină, ce unește pe credincioșii întru Hristos, independent de distanță și deosebiri naționale — a spus delegatul rus, în apelul către adunarea Uniunii creștine-democratice din Republica Democrată Germană, — este evidentă existența agresivă a uniunii cîtorva state imperialiste care uneltesc dezlănțuirea unui nou război. Dar popoarele, ca și toți oamenii, sînt chemate de Dumnezeu nu pentru vraibă, ci pentru iubire și trebuie să se ajute unul pe altul, în loc să se înșele, să se fure și să ofenseze pe cei slabi”.

Năzuind unul spre altul, peste toate obstacolele, creștinii au făcut deja mult în sensul păstrării păcii. Pe acest teren, în ultimii ani, s-au stabilit legături destul de strînse între Bisericile creștine.

Activitatea Bisericii Ortodoxe Ruse pentru apărarea păcii în toată lumea nu se mărginește numai la cadrul Consiliului Mondial al păcii, ci caută să folosească toate posibilitățile pentru a-și uni toate forțele sale în acest domeniu cu oricare organizații și activiști care apără pacea.

Unanimitatea patriarhilor ortodocși a avut o înrîurire binefăcătoare și asupra mișcării creștine mondiale pentru apărarea păcii, în deosebi a Mișcării creștine pentru pace de la Praga.

Toate cele menționate mai sus, cu privire la participarea Bisericii Ortodoxe Ruse la lupta pentru pace, mărturisesc că această activitate provine exclusiv din îndeplinirea datoriei sale, a chemării sale, a credinței sale. Din tot ceea ce se petrece pe pămînt în timpul de față, cel mai esențial fapt pentru Biserica Ortodoxă Rusă este setea și lupta omenirii pentru pace. Ea se grăbește să ajute oamenilor în lupta aceasta nobilă.

Poziția Bisericii Ortodoxe Ruse se dovedește a fi exemplul cel mai strălucit pentru credincioșii tuturor Bisericilor creștine și tuturor religiilor din lume.

Am prezentat aci, în scurt, din frumoasa activitate a Bisericii Ortodoxe Ruse în cadrul acțiunii mondiale pentru apărarea și consolidarea definitivă a păcii în lume, ca un îndemn nou pentru fiecare preot și credincios al Bisericii noastre să-și înțească rugăciunea și strădania pentru pace și dezarmare.

Pr. C. Pistrui

Roade moral-creștine ale păcii

Se știe că mediul în care trăiește cineva influențează asupra lui, cît de puțin, în bine sau în rău. Din punct de vedere moral, influența aceasta este mult mai mare decît ar părea la prima vedere. În cele ce urmează vom analiza influența moral-creștină pe care o are asupra creștinilor vremea de pace, în comparație cu vremea de război. Vom arăta, deci, roadele moral-creștine ale păcii în comparație cu cele ale războiului.

Sf. Ap. Pavel, făcînd cunoscute și în scris învățăturile evanghelice, scrie între altele: „...pacea care covîrșește orice minte va păzi inimile voastre în Hristos Iisus” (Filip 4, 7). Ceea ce înseamnă că pacea prin ea însăși, păzește inima de anumite păcate, păcate care ar putea lua naștere, ar năvăli asupra creștinului, dacă ar fi vreme de război: dușmănia, ura, discordia, răzburarea, groaza, uciderea, etc.

Lucrul acesta se vede și din mesajul îngerilor la nașterea Domnului: „Pe pămînt pace, între oameni bunăvoire”. Adică atunci cînd pe pămînt e pace, între oameni se nasc raporturi de bunăvoire, prietenie, iubire — într-un cuvînt se nasc virtuți. Invers, cînd e război, între oameni se dezvoltă raporturi rele, de dușmănie, cruzime, patimi.

De cîtă cruzime se poate dezvolta în om în vreme de război, am putea da un exemplu din Sf. Scriptură: La propunerea locuitorilor din Iabeș-Ghilead, de a se face pace, Nahaș, regele amoniților, plin de ură, trimite vorba: „Cu această condiție voi încheia pace cu voi, dacă se scoate fiecărui bărbat ochiul drept” (Imp. 11,

1—2). Iată cît îl înrobește pe om dușmănia, cruzimea în timpul războiului.

În timp de pace e invers, legăturile între oameni nu sînt bazate pe vrăjmășie și cruzime, ci pe prietenie. Omul nu mai are atîtea motive de ură contra semenului său. Prin legăturile ce le au oamenii între ei se cunosc mai bine și văd că unii altora își pot face viața mai ușoară ajutîndu-se, deci fiind de folos unii altora. La această concluzie ajung deoarece nu se cunosc de pe poziții de luptă, ci de pace. Pentru a se înțelege mai bine, ceea ce vrem să spunem, vom vedea cum arată cîteva virtuți în timp de pace și în timp de război.

Virtutea iubirii creștine, se poate dezvolta numai în timp de pace. În timp de pace, chiar numai prin împlinirea datoriei la locul de muncă, omul știe că a contribuit la fericirea semenului său prin produsul muncii lui. Pe de altă parte, cunoscînd calitățile fiecărui om, face din el un prieten, cu care caută să trăiască în bune raporturi de iubire, de într-ajutorare. Dovadă stau astăzi prietenii între popoarele lagărului socialist (în care nu se caută să se introducă ura față de om) și între toate popoarele lumii. Dovadă stau întîlnirile de prietenie, festivalurile, congresele, etc., în care prin cunoaștere reciprocă se dezvoltă legăturile frățesti. Iată deci cum pacea e un mediu prielnic al dezvoltării iubirii. În vreme de război se dezvoltă contrariul iubirii, ura. Credem că nu mai e nevoie de nici o lămurire în această privință.

Virtutea dreptății creștine, cere să respectăm dreptul fiecăruia, să dăm fiecăruia ce este al său, deci fiecăruia ce i se cuvine, fără să privim la folosul nostru. În timp de pace se poate face acest lucru. În timp de război, din contră, se năzuiește prin legea războiului, a se lua dreptul cel mai scump al fiecăruia, dreptul la viață al semenului. Dacă în timp de război se ia acest drept, în timp de pace chiar dacă s-ar călca dreptatea adeseori, acest lucru iese la iveală și se iau măsuri de îndreptare. Deci virtutea dreptății se poate dezvolta în timp de pace, aceasta fiind un mediu prielnic pentru ea.

Virtutea înțelepciunii creștine, cere să ne purtăm în viață, așa încît să nu supărăm prin fapta sau vorba noastră pe Dumnezeu și pe semenii noștri. În timp de pace se poate împlini ușor această virtute, făcîndu-și fiecare lucrul său, datoria lui la locul său de muncă. Făcîndu-și această datorie, fiecare om, nu numai că nu supără pe semenul său, dar contribuie prin această muncă la fericirea lui, fiindcă din munca lui se folosește și semenul său. În vreme de război însă, omul făcîndu-și datoria ia viața semenului său, sau contribuie la uciderea semenului său, supărînd pe Dumnezeu și pe soțul, părinții și copiii celui căruia i s-a luat viața.

Să mai avem în vedere și scopul creerii omului din punct de vedere creștinesc: „Creșteți și vă înmulțiți, umpleți pămîntul și-l stăpîniți” (Facere 1, 28). Ori, stăpînirea pămîntului se poate face prin muncă în înfrățire și această muncă se împlinește în vreme de pace, cînd omul poate face pămîntul să rodească, supunînd chiar forțele naturii, spre folosul, spre fericirea lui. În vreme de război, omul nu numai că nu poate stăpîni pămîntul, nu numai că nu-l poate face să rodească, pîriolindu-l, nu numai că munca lui e în zadar, dar nu se poate stăpîni nici pe el, căci se distruge pe el însuși, oamenii ucigîndu-se

reciproc. Deci războiul face ca omul să nu poată stăpîni pămîntul, să nu se înmulţească şi copilul să nu poată creşte, războiul fiind total contrar acestei porunci a lui Dumnezeu. Numai în vreme de pace omul poate împlini cele trei scopuri date lui de Dumnezeu: de a creşte, a se înmulţi şi a stăpîni pămîntul.

Din analiza numai a cîtorva virtuţi, văzute în dezvoltarea lor în vreme de pace şi de război, se poate trage învăţătura creştină, că în adevăr în timp de pace săbiile şi sulitele din timpul războiului se prefac în pluguri şi seceri şi aceasta nu numai fizic, ci şi spiritual — adică duşmănia, ura, mizeria, moartea din timpul războiului, care mîină sabia şi sulita, se prefac în timp de pace în iubire, bună convieţuire, fericire, viaţă — căci „munca” cu săbiile, sulitele şi cu toate armele în general, aduc discordie, mizerie, moarte, iar munca cu uneltele de muncă aduce înfrăţire, fericire, viaţă.

Concluzia: Creştini fiind, recunoscînd şi avînd convingerea că numai în vreme de pace omul creşte, se înmulţeşte şi stăpîneşte pămîntul, nu numai d. p. d. v. fizic, ci şi spiritual, prin creşterea, înmulţirea şi stăpînirea virtuţilor morale în suflete, să nu stăm la îndoială nici o clipă şi să îngropăm războiul, cald şi rece, luptînd pentru pace „care va încălzi inimile noastre în Hristos Iisus” (Filip. 4, 7).

Preot Ioan Graure

Stiri mărunte

...SAVANTUL B. Timofeev a descoperit urme microscopice de origine organică pe un meteorit de piatră care a căzut în urmă cu 70 de ani pe teritoriul Ucrainei.

— IN ANGLIA s-a construit un aspirator de praf care omoară microbii. Organismele care provoacă boli sînt distruse de lămpi ultra violete, cînd curenul de aer trece prin aspirator. Acest aparat este foarte util în spitale.

— IN JAPONIA copiii învaţă la şcoală să scrie cu ambele mîini!

— GÎTUL VRABIEI are un număr de vertebre de două ori mai mare decît gîtul girafei.

— PENTRU A FACE o ascensiune la înălţimea de 1.200 m omul cheltuieşte o cantitate de energie egală cu cea necesară pentru a parcurge 50 km pe drum drept.

— IN ANUL ŞCOLAR 1957—58 în America de Nord, din totalul celor înscrişi în şcoli, 28,9 la sută reprezentau şcoli medii şi superioare, în ţările din nordul Europei şi din Europa occidentală — 31,2 la sută, iar în U.R.S.S. — 47,9 la sută — adică odată şi jumătate mai mult!

— FLOTA LUI ALEXANDRU MACEDON. Agenţia libaneză de informaţii anunţă că „triremele” — vasele militare — ale flotei lui Alexandru cel Mare, care au blocat în anul 332 înaintea erei noastre oraşul fenician Tîros, au fost reperate în apropierea coastei libaneze. Descoperirea a fost făcută în cursul unor experienţe destinate să localizeze bancurile de peşti din această regiune. Instrumentele cercetătorilor au indicat că la o adîncime de 400—500 metri se găsesc nişte epave din lemn şi metal. Aceste epave, identificate de arheologi, s-au dovedit a fi acelea ale vaselor lui Alexandru, dintre care mai multe au fost scufundate de vasele feniciene. Scafandri libanezi au scos deja la suprafaţă diferite obiecte raportate la acest eveniment istoric. A fost pus la punct un vast program de lucrări pentru readucerea la suprafaţă a acestor vase.

— RADIO ZBURATOR. Pentru a studia migraţiunea păsărilor, ornitologii vor fixa sub aripile păsărilor migratoare (a cîtorva) aparate de

radioemisiune, care vor funcţiona pe o lungime de undă uşor de identificat şi vor îngădui să se urmărească drumul purtătorului prin văzduh.

— IERNILE VOR FI TOT MAI RECI. Meteorologii întruniţi la Roma au declarat că tendinţa către încălzire a globului pămîntesc, care predomină de trei sferturi de veac — e pe cale de a se răsturna: gheţarii din Alpi ce dăduseră mult înapoi — recîştigă teren.

E probabil că, în ceea ce priveşte zonele tem-

perate, ne îndreptăm spre o perioadă cu ierni mai reci, dar şi cu veri mai reci.

— LILIECI TURBAŢI. Se punea întrebarea: Cum se poate să reapară turbarea din cînd în cînd în Europa, în ţări în care virusul a fost şi părea definitiv eliminat?

Misterul e lămurit: Lifiecii sînt cei care întreţin turbarea şi o transmit uneori animalelor domestice, chiar fără să le muşte, prin simplu contact.

Iubirea faţă de aproapele

Cuvîntul „aproapele” (altul în fiecare limbă) a fost folosit de la începutul veacurilor, dar felul cum a fost înţeles acest cuvînt diferă foarte mult de la popor la popor, epocă la epocă şi de la credinţă religioasă la alta.

În antichitatea pre-creştină, la greci, aproapele este prietenul sau conaţionalul, iar străinul e barbarul, omul care nu merită consideraţie şi cruţare.

La fel, nici în Vechiul Testament nu se ajunge la înţelesul adevărat a noţiunii de semen. Textul de la Levitic cap. 9, 18: „Să nu fi răzbunător, şi să nu pizmăieşti pe fiii poporului tău, ci să iubeşti pe aproapele tău, ca pe tine însuţi”, a provocat multă discuţie. După unii acest text avea caracterul universalităţii, dar majoritatea au ajuns la concluzia că noţiunea de aproapele este limitată la conaţionali, la cei de aceeaşi credinţă religioasă.

Totuşi străinul aşezat în mijlocul poporului evreu, după Vechiul Testament, beneficiază de mai multe drepturi, decît la popoarele celelalte din antichitate. „Străinul, care s-a aşezat la voi, să fie pentru voi ca şi băştinaşul vostru, să-l iubiţi ca pe voi înşivă, căci şi voi aţi fost străini în pămîntul Egiptului” (Levitic 19, 34). Dar totuşi nu este egal în toate cu băştinaşul. Camăta faţă de el este permisă (Deut. 20, 21); datoriile nu i se iartă în anul sabatic...

Creştinismul schimbă această concepţie: iubirea faţă de semen se extinde asupra tuturor oamenilor, fără deosebire de neam, limbă, credinţă, sex şi profesiune. Această problemă a fost rezolvată de Mîntuitorul Iisus Hristos, în Noul Testament, care a arătat că aproapele nostru este orice om. Acest lucru îl arată clar în parabola Samaritanului milostiv.

Învăţătorul de Lege îl întreabă pe Mîntuitorul: „Cine este aproapele meu?”. Atunci Mîntuitorul îi înfăţişează pe levitul şi preotul cunosători ai textelor din legea lui Moise, care trec indiferenţi pe lîngă cel nenorocit, rănit de tîlhari, fără să aibă milă şi să-i dea o mîină de ajutor. Dar, iată că pe acelaşi drum trece şi un samaritan care era de altă naţionalitate şi de altă credinţă. Văzînd în ce mare suferinţă se găseşte acel nenorocit i-a dat o mîină de ajutor „...i-a legat rănile, turnînd pe ele untdelemn şi vin şi punîndu-l pe dobitocul său l-a dus la un han şi i-a purtat de grijă” (Lc. 10, 43). Acel samaritan n-a văzut în acel nenorocit pe un duşman sau pe un om faţă de care poate fi indiferent, ci pe omul care se găsea într-o mare nenorocire, şi prin aceasta a înfrînt orice ură naţională şi religioasă.

Mîntuitorul întreabă pe acel învăţător de Lege: „Care din aceşti trei ţi se pare că a fost aproapele celui care a căzut între tîlhari”? (V. 36). — „Cel ce şi-a făcut milă de el, a răspuns învăţătorul Legii” (v. 37).

De aici rezultă că: eu sînt aproapele oricui, fiindcă orice om este aproapele meu, pentru că: „Nu mai este nici iudeu, nici grec, nu mai este rob, nici slobod, nu mai este nici parte bărbătească, nici parte femeiască, fiindcă toţi sîntem una în Hristos Iisus” (Gal. 3, 28).

Credinţa că toţi muritorii sînt fiii lui Dumnezeu, i-a îndemnat pe creştini să trăiască ca fraţii. Mîntuitorul ne învaţă că aproapele nostru nu e

numai cel de un singe şi de o credinţă cu noi, ci este tot omul care vine în lume, fie prieten, fie străin, fie evreu, sau elin sau oricare alt neam, deoarece toţi sînt membrii ai aceleiaşi familii. Legătura de frăţietate şi iubire reciprocă se te-meiniceşte şi se motivează prin identitatea de natură şi descendenţă comună tuturor oamenilor, prin faptul că sîntem toţi fiii aceluiasi Părinte.

Iubirea faţă de aproapele în Noul Testament apare ca o poruncă fiind în strînsă legătură cu iubirea faţă de Dumnezeu. Fiind întrebat Mîntuitorul Iisus Hristos de acel învăţător al Legii: — „Care este cea mai mare poruncă din Lege?”, El a răspuns: „Să iubeşti pe Domnul Dumnezeuul tău, cu toată inima ta, cu tot sufletul tău, şi cu tot cugetul tău. Aceasta este marea şi cea dintîi poruncă. Iar a doua, asemenea ei, este: Să iubeşti pe aproapele tău, ca pe tine însuţi. În aceste două porunci se cuprinde toată Legea şi proorocii” (Mt. 22, 35—40).

Deci, vedem că aceste două porunci fundamentale ale doctrinei creştine nu apar izolate, ci ele formează o unitate indisolubilă. Această afirmaţie o motivează Sf. Scriptură foarte clar cînd zice: „Dacă zice cineva: Eu iubesc pe Dumnezeu, dar pe fratele său îl urăşte, este un mincinos; căci cine nu iubeşte pe fratele său, pe care-l vede, cum poate să iubească pe Dumnezeu, pe care nu-l vede? Şi aceasta este porunca, pe care o avem de la El: Cine iubeşte pe Dumnezeu, iubeşte şi pe fratele său” (I Ioan 4, 20—21).

Modelul dumnezeiesc, care ne-a arătat şi ne arată mereu cum trebuie să iubim pe aproapele nostru, este Iisus Hristos. El a spus: „Rămîneţi întru dragostea mea” (Ioan 15, 10), sau: „Vă dau o poruncă nouă: să vă iubiţi unii pe alţii. Prin aceasta vor cunoaşte toţi că sînteţi ucenicii mei, dacă veţi avea dragoste unii pentru alţii” (Ioan 13, 34—35).

Mîntuitorul Iisus Hristos a arătat că împlinirea acestei porunci trebuie să izvorască dintr-o necesitate interioară, cînd zice: „Tot ce voiţi să vă faceţi vouă oamenii, faceţi-le şi voi la fel, căci în aceasta este cuprinsă legea şi proorocii” (Mt. 7, 12). Iubirea faţă de aproapele nu are înţelesul numai acesta: să facem un bine aproapelui nostru pentru a ne recompensa acel bine. Nu a primi, ci a da, a ajuta şi a servi pe alţii, constituie esenţa acestei porunci. Acest lucru se vede cînd Mîntuitorul zice: „Dacă iubiţi numai pe cei ce vă iubesc, ce răsplată mai aşteptaţi. Nu fac aceasta şi vameşii? Şi dacă îmbrăţişaţi cu dragoste numai pe fraţii voştri, ce lucru neobişnuit faceţi? Oare păgînii nu fac la fel?”. Sf. Apostol Pavel zice: „Să nu datorăţi nimănui nimic, decît să vă iubiţi unii pe alţii, căci cine iubeşte pe alţii, a împlinit legea” (Rom. 13, 8), „căci toată legea se cuprinde într-o singură poruncă: Să iubeşti pe aproapele tău, ca pe tine însuţi” (Gal. 5, 14).

Iar Sfîntul Iacob, pe această poruncă o numeşte „Lege împăratească” (Iacob 2, 8).

Iubirea faţă de aproapele trebuie să fie sinceră şi cu fapta: „Să nu iubim cu vorba, nici cu limba, ci cu fapta şi cu adevărul”. (I Ioan 3, 17—18).

(Continuare în pag. 4)

Credința lucrătoare prin dragoste

(Galateni 5, 6)

Biserica Galatiei din Asia Mică a fost una dintre primele biserici înființate de Sfântul Apostol Pavel. În lipsa Apostolului, în mijlocul credincioșilor de aici au pătruns niște învățători mincinoși, tulburându-i cu unele învățături greșite pe care se străduiau să li le strecoare în suflăte. Acești dascăli nu cu gânduri cinstitute învățau printre altele că Pavel nu este pe deplin Apostol, iar ei, galatenii încreștinați, sînt numai pe jumătate creștini, întrucît, pentru a fi pe deplin, trebuie să primească Legea Veche, prin care înțelegeau cu deosebire sărbătorile din Vechiul Testament și unele practici ca de pildă tăierea împrejur.

În fața acestei stări de lucruri, neobositul Apostol pune mina pe pană de scris și arată credincioșilor galateni, că „prin lege nu se îndreptează nimeni înaintea lui Dumnezeu” (Gal. 3, 11), că „Legea (veche) ne-a fost dată nouă pedagog spre Hristos” (Gal. 3, 24), prin aceste cuvinte vrînd să arate că așa cum pedagogii vremii aceleia purtau de mină, instruiu și supravegheau tinerele vlăstare lor încreștinate pînă la vîrsta majoratului, cînd păseau libere în viață, la fel și Legea a fost călăuzitoare spre Hristos. Iisus Hristos fiind „sfîrșitul legii” (Rom. 10, 4), multe din prevederile ei își pierd importanța odată cu venirea Lui.

Cea mai de seamă prevedere a Legii, cu care învățătorii de care am amintit voiau să strice sufletul și liniștea celor de curînd încreștinați din Galatia, era tăierea împrejur. Din astfel de motive Sf. Apostol Pavel scrie Galatenilor cuvinte ca acestea: „Întru Hristos Iisus nici tăierea împrejur, nici netăierea împrejur nu poate nimic, ci credința care lucrează prin dragoste” (Gal. 5, 6). Sf. Pavel a exprimat în acest verset o învățătură de temelie a Bisericii noastre Ortodoxe și anume aceea că pentru a fi bine plăcuți lui Dumnezeu, pentru mîntuire adică, din partea noastră se cere credință curată și vie, lucrătoare prin fapte bune, căci faptele bune nu sînt altceva decît lucrări ale noastre revărsate asupra semenilor, din dragoste față de ei și față de Dumnezeu. Asupra acestora să mai zăbovim puțin.

Credința. În vorbirea noastră de toate zilele, cuvîntul credință are de obicei două înțelesuri. Înțelegem adică o credință pe care se bazează legăturile dintre oameni și o credință care ține legătura noastră cu Dumnezeu.

Credința pe care o are un om în ceea ce îi spune un alt om, este o încredere, care poate fi întărită prin dovedirea sau arătarea văzută a lucrului care a fost susținut de unul și crezut de celălalt. Credința în Dumnezeu însă, după cum ne învață cărțile noastre de învățătură, este primirea de către noi ca adevărate, pe baza încrederei pe care o avem în Dumnezeu și pe baza unei vederi sufletești, a tuturor adevărilor pe care le avem prin Descoperire de Sus în vederea mîntuirii noastre. Sf. Apostol Pavel ne spune despre credință că „este adevărarea celor nădăjduite, dovedirea lucrurilor celor nevăzute” (Ebrei 11, 1).

Descoperirea sau Revelația dumnezeiască, care constituie obiectul credinței noastre, este comoara de adevăruri pe care Dumnezeu ne-a dat-o pentru a-l cunoaște mai bine pe El și rosturile noastre pe pămînt. Ea se găsește cuprinsă în Sfînta Scriptură a Vechiului și Noului Testament precum și în Sf. Tradiție.

După Teodoret al Cirului, credința creștină este învoirea liberă a sufletului, vederea sufletească a unui lucru nevăzut, statornicia în ceea ce este adevărat și înțelegerea celor nevăzute. Gîndind deci mai adînc puțin asupra bogatului conținut al credinței noastre creștinești, vom înțelege mai bine cuvintele Sf. Apostol Pavel, care spune, că „fără de credință

nu este cu putință a plăcea lui Dumnezeu” (Ervei 11, 6).

Faptele bune. Credința singură nu ne poate mîntui, ci ea trebuie să fie însoțită și de fapte bune. Sf. Iacob, în epistola sa, ne arată cît se poate de limpede acest lucru, cînd zice: „Ce folos, frații mei, de ar zice cineva că are credință, iar fapte nu are? Poate oare credința să-l mîntuiască pe dinsul?”. Și pentru ca aceste spuse ale sale să fie mai bine înțelese, Sf. Iacob continuă cu o exemplificare, zicînd: „Dacă un frate sau o soră sînt goi și lipsiți de hrana cea de toate zilele și va zice căreva dintre voi: mergeți în pace, încălziți-vă și vă saturați, ce folos ar avea? Așa și credința, dacă nu are fapte, singură este moartă”. Și tot el, ceva mai departe, vine cu o altă exemplificare: „Precum trupul fără de duh este mort, așa și credința fără de fapte este moartă” (Iacob 2, 14—17. 26).

De altfel, o credință fără de fapte ale dragostei de Dumnezeu și de oameni nici nu se poate numi credință creștină, căci creștinul este cu adevărat creștin, nu întrucît crede în Dumnezeu, ci întrucît crede și face voia Lui. „Feriți-vă să nu ascultați cuvîntul lui Dumnezeu și îl păzesc pe El” — spune Mîntuitorul (Luca 11, 28), iar în altă parte ne învață că frați ai Săi sînt numai cei „care ascultă cuvîntul lui Dumnezeu și-l implinesc pe el” (Luca 8, 21), bineștiind că împlinirea cuvîntului lui Dumnezeu nu înseamnă altceva decît lucrarea faptelor bune. De altfel întreaga Sf. Scriptură este plină de porunci și îndemnuri la îmbunătățirea noastră și la muncă spre folosul sufletesc și trupesc al semenilor noștri.

Lucrarea faptelor bune, a binelui izvorit din dragoste adică, este țelul principal al vieții noastre creștinești, căci zice Sf. Apostol Pavel: „A lui (Dumnezeu) făptură sîntem, zidiți întru Hristos Iisus spre fapte bune, pe care Dumnezeu mai înainte le-a gătit ca să umblăm întru ele” (Efeseni 2, 10).

„La ce folosește să ști bine învățătura despre Dumnezeu (credința adică), dacă petreci fără de rușine întru fărădelegi” — se întreabă pe drept cuvînt Sf. Chiril al Ierusalimului. „Pentru a ne face buni și folositori și nouă și altora — ne învață și Sf. Ioan Gură de Aur — să scoatem din sufletul nostru toată răutatea și să ne îndelețnicim cu fapte bune, căci numai așa ne vom învrednici și de bunătățile cele viitoare”. Și tot el adaugă mai precis în altă parte: „Creștinul nu va avea nici un folos de credința lui și de darul cîștigat prin botez, dacă nu are fapte bune și este supus patimilor”.

*

Să ascultăm dar de cuvintele Sf. Apostol Pavel, puse în fruntea acestor rînduri, străduindu-ne spre o credință creștinească luminată, lucrătoare prin dragoste, bineștiind că dragostea este măsura și izvorul cel nesecat al oricărei fapte bune sau al oricărui bine.

GH. P.

Necrolog

Preotul pensionar Popoviciu Dumitru, fost titularul parohiei Cîncșor, protopopiatul Făgăraș, în etate de 80 ani, a decedat după o scurtă dar grea suferință, în ziua de 19 septembrie 1962, iar în ziua de 21 septembrie a fost înmormîntat în cimitirul comunal de lîngă biserica parohială.

Prohodul a fost săvîrșit de P. C. Protopop rațional Făgăraș, Moise Ionașcu, ajutat de preoții: Malanca Ioan-Olteș, Eșan Hariton-Simbăta de Jos, Martin Dumitru-Rodbav, Barbaza Gheorghe-Calbor, Benția Aurel-Hurez și Zaharia Romul-Boholț.

P. C. Protopop, în predica rostită a arătat meritele preotului defunct. În veți pomenirea lui!

Asistent

Din învățăturile Sf. Ioan Gură de Aur

— În ce privește bunurile cele duhovnicești, nimeni nu poate deveni bogat dacă mai întîi n-a îmbogățit pe altul. (Este vorba de lucrarea faptelor bune).

— Dumnezeu ne-a dat mîini și picioare, ca să nu avem nevoie de slugi.

(Omilia 40 la 1 Corinteni)

— Să nu plîngem pe cei care se duc de aici (pe cei care mor), ci pe cei care-și petrec viața în fapte rele.

(Omilia 41 la 1 Corinteni)

— Să nu lenevim, căci nu va putea cel leneș să cîștige împărăția lui Dumnezeu, nici cei ce se desmiardă peste măsură și se desfată în plăceri.

(Omilia 42 la 1 Corinteni)

— Să ne îndreptăm unii pe alții; cel ce muștră să nu se iuțească, căci aceasta nu este spre îndreptare, ci mai mult o patimă, iar cel muștrat să nu se nemulțumească, pentru că ceea ce se face este pentru vindecarea nu pentru dezgustarea sa.

(Omilia 44, la 1 Corinteni)

— Trebuie să fim fără de păcat, dacă vrem să fim „lauda Slavei Sale” (a lui Dumnezeu adică).

— Să fim judecători neînduplecați ai propriilor noastre greșeli.

(Omilia 2 la Efeseni)

— Acea mai cu seamă este dragostea, cînd se face bine oamenilor fără a aștepta ceva din partea lor.

(Omilia 7 la Efeseni)

— Pacea o vei găsi numai acolo unde oamenii viețuiesc cu dreptate și întovărășiți de virtute.

— Dacă noi am fi virtuosi, dragostea nu s-ar pierde. Cel virtuos nu preferă banii înaintea prieteniei, nici nu este răzbunător, nici nu nedreptățește pe aproapele, nici nu-l birfește.

(Omilia 9 la Efeseni)

— După cum cel care toarnă apă într-un vas spart muncеște în zadar, tot așa face și cel care trăiește în îmbuibări: toarnă în pîntecele lui ca într-un vas spart.

— Deșertăciune se numește tot ceea ce se speră a fi ceva, pe cînd în realitate nu este nimic.

(Omilia 12 la Efeseni)

— Folosește-te de băi, îngrijește-ți corpul, du-te și în tîrg, fă uz și de mîncări și de băuturi, dar de peste tot locul alungă lăcomia.

(Omilia 13 la Efeseni)

— Dacă vrei să te bucuri de împărăția cerurilor nu este suficient să te lași de răutate, ci trebuie să săvîrșești și multe fapte bune. Căci ce folos este dacă tu ai scos din pămînt toți spinii, și nu ai aruncat în ogor semințele cele bune și trebuitoare.

(Omilia 16 la Efeseni)

Jubirea față de aproapele

(Continuare din pag. 3)

Jubirea față de aproapele trebuie să fie universală, așa cum a arătat Mîntuitorul în pilda Samaritanului milostiv (Lc. 10, 27) și Sf. Apostol Pavel la Galateni 3, 28, adică să cuprindă pe toți oamenii fără deosebire de religie, naționalitate și profesiune.

Jubirea față de aproapele trebuie să fie dezinteresată, adică să nu iubim pe aproapele nostru numai pentru un folos din partea lui prin care ne-ar recompensa, căci atunci noi nu-l iubim pe el, ci pe noi înșine.

Acel creștin care în viață nu ține seamă de aceste însușiri ale iubirii creștine față de aproapele, și păstrează în sufletul său urmă de minie și ură față de aproapele său, acela degeaba zice că iubește pe Dumnezeu căci este un mincinos. În el domnește dezordinea sufletească fiind împotriva păcii și bune înțelegeri cu semenii săi.

Numai respectînd în viața noastră aceste însușiri ale iubirii față de aproapele vom face bine tuturor semenilor noștri și rău nimănui, prin aceasta vom fi adevărați fii ai păcii și folositori scumpei noastre patrii. Căci cel ce iubește nu face răul, ci numai binele, nu trîndăvește ci muncеște, nu vrea război ci e „făcător de pace”.

Pr. Alexandru Șerban